

İstanbul ve İzmir Telefon tesislerinin tesellüm ve İşletme muameleleri hakkındaki 3054 ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 ncü maddelerinin kaldırılmasına ve 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 35 nci maddelerinin ertelenmesine dair kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Bütçe Komisyonları raporları (1/158)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/720, 6/1042

Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İstanbul ve İzmir Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muameleleri hakkındaki 3054 ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 ncü maddelerinin kaldırılması ve 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 ncü maddelerinin ertelenmesi hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 28. II. 1947 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun tasarısının gerekçesiyle birlikte sunulduğunu arz ederim.

Başbakan

R. Peker

Gerekçe

1. — İstanbul ve İzmir Telefon tesisatının yabancı şirketlerden satın alınması sırasında bu tesisattan elde edilecek gelirin diğer Posta ve Telgraf hizmetlerine harcanmıyarak bu tesisatın genişlemesine hasrını temin için bu teşekküllere ait gelir ve giderin Genel Müdürlük Bütçesinin gider ve geliriyle karıştırılmıyarak ayrı birer kısımda gösterilmesi derpiş edilmiş ise de telgraf ve telefon işletmesiyle tesis giderlerinin birbiriyle yakın ilgi ve münasebeti bakımından satınalma tarihinden beri 3054 ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 ncü maddelerinin uygulanması imkânı hâsıl olmuştur her yıl Bütçe Kanununa eklenen bir madde ile ertelemeleri cihetine gidilmiştir.

1947 yılı Bütçe Kanununun Bütçe Komisyonunun ca incelenmesi sırasında bahsi geçen maddelerin uygulama kabiliyeti kalmadığına göre sürekli mahiyet arzeden bu gibi hükümlerin Bütçe Kanunlarında her yıl tekrarlanmaktansa özel bir kanunla yürürlükten kaldırılmasının münasip olduğu ihsas buyurulmuş ve bu arzuya uyularak birinci maddede konulmuştur.

2. — 4454 sayılı Kanunun, Devlet Muhasebesi esaslarına göre yürümekte olan idare muhasebesinin işletme muhasebesi sistemine çevrilmesine dair olan 37, 38 ve 39 ncü maddelerinin uygulanması için en ziyade tecrübe sahibi olan ve Milletlerarası posta muamelâtında ana merkez vazifesini gören İsviçre İdaresine müracaat edilerek iki uzman gönderilmesi istenilmiştir.

Uzmanların harb esnasında gönderilmesine imkân göremediklerinden ancak bu yıl için sözleşme hazırlığı yapılabilmektedir. Bu arada, işin müstaceliyeti dolayısıyla ne kadar zamanda sağlanabileceği yolunda bu idareye vâkı soruya alınan karşılıklı kendilerinin de bu konuları tel-

graf , telefon ve posta için 1916 - 1940 yıllarında ve ancak iki devrede uygulayabilmiş olduklarını ve beher devre uygulamasının enaz 5 yıllık bir zamana ihtiyaç gösterdiğini bildirmişlerdir.

P. T. T. İdaresi uzman memurlarını tedricen yetiştirmek için şimdiden Meslek Okulunda, Ekonomi ve Ticaret Okullarında öğrenci okutturulmasına başlattırmiş ve şeflik kursunda da ihtisas dersleri açtırmıştır.

Bu bakımdan yukarıda sözü geçen maddelerin 1948 yılı sonuna kadar uygulanmaması zaruri görülmüştür. Bu hususun da ikinci madde ile sağlanması amacıyle ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Ulaştırma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/158

Karar No. 11

29 . IV . 1947

Yüksek Başkanlığa

İstanbul ve İzmir Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muameleleri hakkındaki 3045 ve 3488 sayılı Kanunlarının 3 ve 4 neü maddelerinin kaldırılması ve P. T. T. teşkilâtına ait 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 neü maddelerinin ertelenmesi hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 28 . II . 1947 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve komisyonmuza havale buyurulan tasarısı Ulaştırma Bakanı ve P. T. T. Umum Müdürü huzuriyle incelendi.

Hükümet tasarısının biri İstanbul ve İzmir Telefon tesislerine ait olan 3054 ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 neü maddelerinin kaldırılmasına ve diğeri P. T. T. teşkilâtına ait 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 neü maddeleri hükümlerinin 1948 yılı sonuna kadar uygulanmaması hakkında olduğu görüldü.

Tasarıdaki her iki konunun müzakeresine geçilmeden önce 3054 ve 3488 sayılı Kanunların 3 neü ve 4 neü maddelerinin kaldırılması hakkında tasarının birinci maddesiyle P. T. T. Teşkilâtı Kanununun 37, 38 ve 39 neü maddeleri hükümlerinin 1948 yılı sonuna kadar tehiri hakkındaki ikinci maddenin aynı kanunda bir arada zikir ve dercedilmesi doğru görülmüştür. Bu hususta iki ayrı kanun vazedilmesi taknin usulü bakımından daha uygun görülmüş ve böylece Hükümet tasarısı komisyonumuzca iki ayrı kanun olarak hazırlanmış ve ilişik olarak sunulmuştur.

Komisyonumuzca hazırlanmış olan tasarının biri 3054 ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 neü maddelerinin kaldırılmasına mütaallik bulunmaktadır.

Filhakika: Hükümet gerekçesinde de belirtildiği gibi İstanbul ve İzmir telefonlarının satın alınması sırasında bu tesislerden elde edilecek gelirlerin başka yerlere harcanmıyarak doğrudan doğruya bu tesislerin genişletilmesine ve geliştirilmesine sarfolunması derpiş edilmiş ise de bu tesislerden elde edilen gelirlerden daha çok ve büyük ölçüde her iki şehrin telefon işlerine masraf yapılmış olduğu görülmüş esasen sözü geçen bu hükümlerin uygulanması inkâni olmadığına da Komisyonumuzca kanaat getirilmiştir.

Kaldığı: 1947 yılı Bütçesinin müzakeresi arasında Bütçe Komisyonunca bütçe kanunlarına sürekli mahiyet arzeden hükümlerin konulmaması ve bu gibi hükümlerin kanunu mahsusla vazı doğru olacağı kanaati de izhar edilmiş bulduğundan 3054 ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 neü maddelerinin kaldırılması hakkında yeni bir kanun kabulü de Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Komisyonumuzca hazırlanmış olan tasarılarından ikineisi P. T. T. teşkilât ve vazifeleri hakkındaki 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 neü maddelerinin 1948 yılı sonuna kadar uygulanmaması hakkındadır.

Filhakika: Devlet muhasebesi esaslarına göre yürütülmekte olan P. T. T. İdaresi muhasebe-

sinin ekonomik bir işletme muhasebesi sistemi halinde tedvir edilmesine başlanılması bu hususta tecrübe ve vukuf sahibi elemanların vücuduna ihtiyaç gösterdiği belli bir keyfiyettir.

P. T. T. Genel Müdürlüğünce bu elemanların bir taraftan Yüksek İktisat ve Ticaret mekteplerinden ve diğer taraftan P. T. T. Meslek okulundan yetiştirmelerine kadar muhasebenin şimdiki usulde tedviri ve 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 ncu maddeleri hükümlerinin 1948 yılı sonuna kadar ertelenmesi komisyonumuzca da uygun görülmüştür.

Havalesi vechile Bütçe Komisyonuna tevdi

buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur. Ulaştırma Komisyonu

Başkanı	Bu Sözeü	Kâtip
Çoruh	Samsun	Erzurum
A. R. Erem	Y. Kalgay	Tek tasarıda zikredilmesine taraftarım
		S. Altuğ
Çanakkale	Edirne	Kayseri
B. Gökçen	M. E. Ağaogulları	F. Seler
Kocaeli	Kütahya	Niğde
F. Balkan	A. Bozbay	V. Sarıdal
Ordu	Ordu	Sivas
Dr. V. Demir	H. Gökdalay	H. Işık

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe Komisyonu

Esas No. 1/158

Karar No. 93

3 . VI . 1947

Yüksek Başkanlığa

İstanbul ve İzmir Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muameleleri hakkında 3045 ve 3488 sayılı kanunların 3 ve 4 ncü maddelerinin kaldırılması ve P. T. T. teşkilâtına ait 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 ncu maddelerinin ertelenmesi hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunun 28 . XI . 1947 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve Ulaştırma Komisyonunca konuşulduktan sonra Komisyonumuza havale buyurulan tasarı Posta Telgraf ve Telefon Genel Müdürü huzuriyle incelendi.

Ulaştırma Komisyonu Hükümetçe sunulan tasarıyı mahiyetlerinin ayrılığını gözönüne alarak biri 3045, ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 ncü maddelerinin kaldırılması ve diğeri 4454 sayılı kanunun 37, 38, ve 39 ncu maddelerinin ertelenmesi olmak üzere iki tasarıya ayırmıştır. Komisyonumuz ise mahiyetlerinden başka kanunların da ayrı ayrı olmasını dikkate alarak 3045 ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 ncü maddelerinin kaldırılması tasarısını da ikiye bölmüştür.

Hükümet gerekçesinde belirtildiği gibi İstanbul ve İzmir şehirlerinin satın alınan telefon

tesisatı gelirlerinin başka yerlere sarfedilmiyerek bu şehirlerle diğer şehirler mümasili tesisatın geliştirilmesine sarfedilmesi maksadiyle evvelece 3045 ve 3488 sayılı kanunların 3 ve 4 ncü maddeleri konulmuş ise de Komisyonumuz bu iki şehre telefon gelirlerinin çok üstünde paralar sarfiyle birçok yeni tesisler eklenmekte bulunmuş olması hasebiyle bu maddelerin uygulanmasına lüzum kalmadığı neticesine varmıştır.

1943 senesinde yürürlüğe giren 4454 sayılı Kanunun 37, 38, ve 39 ncu maddeleri Posta Telgraf ve Telefon İdaresi hesaplarının iki sene mürurundan sonra muzaaf usulle tutulmasına dair olup bu müddet içinde buna imkân bulunmadığından her sene Bütçe Kanununa bu hükümlerin ertelenmesine dair hüküm konulmuş idi. Bu hüküm Bütçe Kanuniyle ilgisi bulunmayan ve ayrı bir kanun konusu olduğundan Bütçe tasarısından çıkarılmıştı. Genel Müdürlük İsviçre'den iki mütahassıs getirmiş, gerek Meslek Okulunda gerek Yüksek İktisat ve Ticaret Okulunda bu iş için elemanlar yetiştirmekte bulunmuş olduğundan 1948 yılı sonundan itibaren bu hükmün tatbikına imkân bulunacağına Komisyonumuzca da kanaat getirilmekle

bu maddeler hükmünün 1948 yılı sonuna kadar ertelenmesi uygun görülmüştür.

Hazırlanan üç kanun tasarısı Kamutayın tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V.	Bu rapor Sözcüsü	Kâtip
Diyarbakır	Bursa	Ankara
C. Ekin	F. Bük	F. Öymen

Ankara	Ankara	Aydın
N. C. Akkerman	C. Gölet	R. Alpman
Bahkesir	Diyarbakır	Diyarbakır
S. Örgüven	I. H. Tigrel	Ş. Uluğ
İstanbul	İzmir	İzmir
Dr. A. Adıvar	M. Birscl	S. Dikmen
Kastamonu	Samsun	Yozgad
M. Akalın	M. A. Yörüker	A. Sungur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İstanbul ve İzmir Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muameleleri hakkındaki 3054 ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 neü maddelerinin kaldırılması ve 4454 sayılı Kanununun 37, 38 ve 39 neü maddelerinin ertelenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — İstanbul ve İzmir telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muamelelerine dair 12 . VI . 1936 tarihli ve 3054 sayılı ve 24 . VI . 1938 tarihli ve 3488 sayılı Kanunların 3 ve 4 neü maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü teşkilât ve vazifeleri ve memurları hakkındaki 5 . VII . 1943 tarihli ve 4454 sayılı Kanununun 37, 38 ve 39 neü maddeleri hükmü 1948 yılı sonuna kadar uygulanmaz.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan	Devlet Bakanı
R. Peker	Başb. Yardımcısı
	M. Ökmen
Devlet Bakanı	Adalet Bakanı
M. A. Renda	Ş. Devrin
Millî Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı
C. C. Toydemir	Ş. Sökmensüer
Dışişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. Saka	H. N. Keşmir
Millî Eğitim Bakanı	Bayındırlık Bakanı
Reşat Ş. Sirer	C. K. İncedayı
Ekonomî Bakanı	Sa. ve Sos. Y. Bakanı
T. B. Balta	Dr. B. Uz
Gümrük ve Tekel Bakanı	Tarım Bakanı
T. Coşkan	F. Kurdoğlu
Ulaştırma Bakanı	Ticaret Bakanı
Ş. Koçak	A. İnan
	Çalışma Bakanı
	Dr. S. İrmak

ULAŞTIRMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

İstanbul ve İzmir Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muameleleri hakkındaki 3054 ve 3488 sayılı kanunların 3 ve 4 neü maddelerinin kaldırılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — İstanbul ve İzmir Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muamelelerine dair 12 . VI . 1936 tarihli ve 3054 sayılı ve 24 . VI . 1938 tarihli ve 3488 sayılı kanunların 3 ve 4 neü maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Istanbul Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muameleleri hakkındaki 3054 sayılı Kanunun bazı maddelerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — İstanbul Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muamelelerine dair 12 . IV . 1936 tarihli ve 3054 sayılı Kanunun 3 ve 4 neü maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Izmir Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muameleleri hakkındaki 3488 sayılı Kanunun bazı maddelerinin kaldırılmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — İzmir Telefon tesislerinin tesellüm ve işletme muamelelerine dair 26 . VI . 1938 tarihli ve 3488 sayılı Kanunun 3 ve 4 neü maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

ULAŞTIRMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

P. T. T. Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri ve Memurları hakkındaki 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 neü maddelerinin ertelenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü Teşkilât ve Vazifeleri ve Memurları hakkındaki 5 . VII . 1943 tarihli ve 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 neü maddeleri hükümleri 1948 yılı sonuna kadar uygulanmaz.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

P. T. T. Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri ve memurları hakkındaki 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 neü maddelerinin ertelenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Posta, Telgraf ve Telefon İşletme Genel Müdürlüğü kuruluş ve görevleri ve memurları hakkındaki 5 . VII . 1943 tarihli ve 4454 sayılı Kanunun 37, 38 ve 39 neü maddeleri hükümleri 1948 yılı sonuna kadar uygulanmaz.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

